

FAIRFIN

Jaarbericht

2017

Belfius

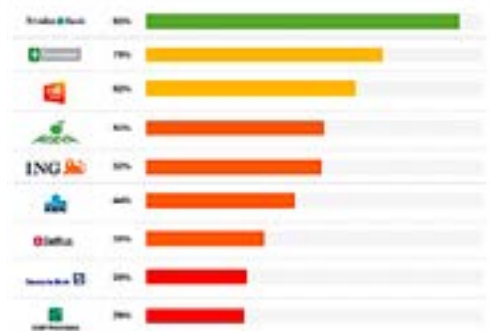
De Belfius Is Van Ons campagne wijst op de voordelen van een publieke bank. Zo'n bank kan ervoor kiezen te investeren in de noden van de samenleving: zorg, onderwijs, de transitie naar hernieuwbare energie... Voorbeelden uit het buitenland wijzen uit dat een publieke bank goed is voor de economie. FairFin lanceerde deze campagne met 30 andere organisaties en hield een alternatieve AV, waar unaniem tegen privatisering werd gestemd. Nu de beursgang effectief is uitgesteld, blijven we deze campagne voeden. www.belfiusisvanons.be

BankWijzer

In oktober presenteerden we een update van de **BankWijzer scores**. Onze conclusie: alle banken gaan vooruit, maar ze doen dat te traag en hun beleid blijft nog te vaag. Als banken thema's als klimaat en mensenrechten echt belangrijk vinden, moeten ze bedrijven die hier hun voeten aan vege, uitsluiten van financiering. Dat is nu nog geenszins het geval.

Samen met 11.11.11 en Broederlijk Delen deden we onderzoek naar **investeringen in schadelijke mijnbouw**. Dit wees uit dat banken actief in België miljarden investeren in mijnbedrijven die de natuur vervuilen, de gezondheid van de lokale bevolking om zeep helpen en arbeidsrechten schenden. Naar aanleiding van de investeringen door BNP Paribas (waarvan de Belgische staat een grote aandeelhouder is) werden we uitgenodigd op het kabinet Financiën voor een onderhoud met de minister.

Naast dat van de 9 BankWijzer banken, checkten we ook het beleid en de investeringspraktijk van 9 andere banken op de Belgische markt. Het resultaat is te vinden in **De Staat van de Banken 2017**. Deze publicatie is op te vragen bij FairFin.

BankWijzer maakt deel uit van de **Fair Finance Guide International**. Vertegenwoordigers uit 12 landen kwamen in november naar België om te vergaderen, in debat te gaan met de banksector én om een flashmob te doen voor Belfius en BNP Paribas Fortis. www.bankwijzer.be

De cijfers van FairFin vzw

De **commissie van vdk bank** werd in 2017 omgezet in een forfaitaire gift van 12.500 eur.

FairFin ontvangt het grootste deel van haar inkomsten via **subsidies**. De grootste subsidie, van de Vlaamse overheid, is verzekerd tot 2020. Voor het BankWijzer project kregen we in 2017 een subsidie van 50.513 euro. Van deze subsidie zijn we verzekerd tot 2019. Een kleinere subsidie van 6358 euro kregen we van EVS, een uitwisselingsprogramma voor Europese vrijwilligers. In dit kader mochten we Gabor Kende uit Hongarije verwelkomen. We zijn hard op zoek naar aanvullende projectsubsidies, maar dit is niet gemakkelijk. In 2017 deden we drie aanvragen, die allemaal niet werden gehonoreerd.

Onze **werkingskosten** liggen in 2017 een pak lager dan in de jaren daarvoor, voornamelijk omdat we dit jaar geen onderzoek hebben uitbesteed.

In 2017 brachten we veel van ons kapitaal onder in bestemde fondsen (zie het passief). 2016 was het laatste jaar dat we geld opnamen uit de voorziening 'stop Krekelsparen'. FairFin heeft ervoor gekozen **vanuit het kapitaal te investeren** in de verzelfstandiging van onze werking rond gemeenschapsmunten via de vzw Muntuit. Hugo Wanner van FairFin zet zijn expertise en ervaring rond complementaire munten de komende jaren in om Muntuit te ontwikkelen tot een zelfstandig platform. Deze investering verklaart het verlies van 38.380 euro. De inkomsten die we van Muntuit ontvingen via gezamenlijke aangevraagde subsidies, verklaart het hoge bedrag onder 'administratieve dienstverlening en diversen'.

In 2017 incasseren we voor het eerst **verlies via waardevermindering** van onze aandelen, voor 23.012 euro.

Het geld dat we ontvingen via **giften** werd gebruikt voor onze doelstelling om mensen en organisaties via actuele verhalen te sensibiliseren rond de rol van geld en het financieel systeem in de samenleving, voor het project duurzaam pensioen, voor de campagne Belfius Is Van Ons en voor het onderzoek naar kleine banken.

FairFin vierde haar 35ste verjaardag in 2017. Twee van onze medewerkers, Hugo Wanner en Luc Weyn, vierden zelfs hun 30-jarig jubileum! Voor de gelegenheid brachten we een historiek uit, met als conclusie dat we nog altijd dezelfde zijn: met creativiteit zoeken we op kritische wijze naar verandering. We hebben door de jaren heen meer verantwoordelijkheden opgepakt en goesting om er nog meer bij te nemen. Hopelijk samen met zoveel mogelijk andere organisaties, volgers en schenkers. Hopelijk met u. Hartelijk dank voor uw steun!

Balans

31/12/2015

31/12/2016

31/12/2017

HET ACTIEF			
INVESTERINGEN EN VOORRADEN	15.707	11.477	8.645
Hard- en software	794	264	0
Kantoormeubilair en -machines	372	207	104
Schilderwerken	6.932	5.557	4.182
Naamsverandering	6.539	5.449	4.359
Voorraden	1.070	0	0
DEELNEMENINGEN IN ANDERE ORGANISATIES	1.386.724	1.387.732	1.366.425
In Socrowd cvba	1.000.000	1.000.000	1.000.000
In andere organisaties	386.724	387.732	366.425
LENINGEN VERSTREKT AAN ORGANISATIES	2.479	2.479	2.479
NOG TE ONTVANGEN VERGOEDINGEN	54.198	26.146	63.098
Vanwege klanten	4.105	6.627	21.541
Vanwege Triodos Bank	3.138	1.268	742
Subsidies	37.260	17.615	18.170
Lening Muntuit	0	0	20.500
Diversen	9.695	636	2.145
Termijndeposito's en ethische beleggingsfondsen	200.000	0	0
Geld onmiddellijk beschikbaar	633.503	811.843	742.665
TOTAAL ACTIEF	2.292.611	2.239.676	2.183.312
HET PASSIEF			
VIA EIGEN MIDDELEN	2.226.939	2.187.653	2.146.273
Kapitaal opgebouwd uit jaarlijkse winst	1.847.555	1.847.555	597.019
Winst gereserveerd voor een bepaald doel	349.960	337.098	1.549.254
Voorzieningen voor toekomstige uitgaven	29.425	3.000	0
VIA VREEMDE MIDDELEN			
Schulden die binnen het jaar betaald moeten worden	65.672	52.023	37.039
Leveranciers	12.181	1.470	1.021
Vakantiegelden en bezoldigingen	39.363	29.429	35.856
Diversen	14.128	21.123	162
TOTAAL PASSIEF	2.292.611	2.239.676	2.183.312

Resultatenrekening

	2015	2016	2017
TOTAAL VAN DE OPBRENGSTEN	478.398	431.307	413.311
GIFTEN van particulieren	27.452	25.184	23.576
Giften algemeen	24.314	23.916	22.834
Intrestafstand	3.138	1.268	742
LIDGELDEN	9.498	8.490	10.128
OPBRENGSTEN van financiële instellingen	15.933	17.857	12.700
Sponsoring Triodos Bank	0	0	200
Commissie VDK SpaarPlus	15.933	17.857	12.500
OPBRENGSTEN van de overheid	383.785	319.064	322.677
Subsidie Beweging - Vlaamse Gemeenschap	163.051	176.148	179.677
Projectsubsidies	129.620	49.327	56.871
Tewerkstellingstoelages en andere	91.114	93.589	86.129
OPBRENGSTEN uit werking	17.531	28.008	36.021
Administratieve dienstverlening en diversen	9.808	14.049	32.572
Vorming en advies aan organisaties	7.641	12.139	2.435
Opbrengsten campagnewerking	0	1.800	926
Verkoop publicaties	82	20	88
FINANCIELE OPBRENGSTEN	10.668	6.069	3.492
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	2.455	10	4.715
OPNAME VOORZIENING	11.075	26.425	0
TOTAAL VAN DE KOSTEN	499.557	443.968	451.691
WERKINGSKOSTEN	119.276	144.017	109.490
Campagne en duurzaam sparen & beleggen	32.043	34.390	12.494
Tijdelijke projecten	4.825	31.041	16.395
Communicatie	9.092	13.113	11.432
Diverse kosten personeel en vrijwilligers	21.384	16.584	19.893
Huisvesting	33.228	33.422	33.133
Ondersteunende functies intern	18.704	15.467	16.143
PERONEELSKOST	368.122	293.803	312.122
AFSCHRIJVINGEN	7.255	3.160	2.832
FINANCIELE KOSTEN EN BELASTINGEN	4.904	2.988	27.000
UITZONDERLIJKE KOSTEN	0	0	244
RESULTAAT	-21.159	-12.861	-38.380
RESULTAATVERWERKING			
Onttrekking aan de bestemde fondsen	-21.159	-12.861	-38.380
Toevoeging aan de bestemde fondsen	0	0	0

Divestment

Foto: Greet Brauwers DeWereldMorgen.be

Als partner in de Klimaatcoalitie lanceerden we in april de campagne **Bankroute**. Hierin werd banken gevraagd te *divesten*, hun investeringen in fossiele brandstofbedrijven af te bouwen. FairFin verzorgde het onderzoek dat aan de basis van deze campagne lag. Hoogtepunt was een debat met politici van alle partijen, de Nationale Bank van België en de Nederlandsche Bank. De NBB heeft toegezegd in de toekomst rekening te houden met klimaatrisico's van investeringen.

Onze collega Anneleen De Bonte blijft druk aan de slag voor een **duurzaam pensioen** voor zelfstandige zorgverleners. Dankzij steun van onze schenkers heeft ze een ontwerp voor een duurzaam pensioenproduct kunnen maken en heeft ze een aanbieder geïnteresseerd gevonden om hiermee aan de slag te gaan. Nu is het zaak nog meer artsen, apothekers, tandartsen, kinesisten en zelfstandige thuisverplegers warm te maken om mee in zo'n nieuw duurzaam product te stappen. We verwachten in 2018 iets te kunnen presenteren. www.duurzaam-pensioen.be

In samenwerking met Forum Ethibel geeft FairFin **advies over duurzaam investeren** aan institutionele beleggers. UGent gaf in 2017 alvast het goede voorbeeld door haar portefeuille volledig fossielvrij te maken en een deel ervan direct te investeren in hernieuwbare energie. Voor TransitieNetwerk Middenveld schreef FairFin in dit kader de brochure *Institutioneel geld aan het werk voor een duurzame toekomst*.

Alternatieven

Foto: Faye Pynaert

Van 18 tot 25 oktober was het voor het derde jaar **Move Your Money Week**. Op het programma stonden acties, workshops en debatten. Hoogtepunt was het coöperanten-festival 'Coöperant zijn is plezant' in NEST Gent dat we organiseerden samen met Arbeid & Milieu en enkele Gentse coöperaties.

De lijst van organisaties met het **FairFin & Financité label** blijft groeien: inmiddels dragen 68 aandelen en obligaties van coöperaties en vzw's dit keurmerk, goed voor zo'n 6 miljard euro!

In mei 2017 werd de vzw **Muntuit** opgericht: een dienstverlener en steunpunt voor gemeenschapsmunten in Vlaanderen en Brussel. Naast FairFin zijn de stichtende organisaties Buurtijd (Posthof), Cder - Centrum voor Duurzame Economie en Recht, Netwerk Bewust Verbruiken, Publiq (UiTPAS), Samenlevingsopbouw Gent (Torekes, Pluimen), Timelab, Triodos Bank en Uitmuntend Limburg (LimbU). Muntuit werkte in 2017 aan verschillende munten waaronder de Troeven in Turnhout, de LimbU in Limburg, een kennismunt voor Fottris (Vito) en lokale munten in Gent.

Muntuit, FairFin en Oikos organiseerden bij de oprichting gezamenlijk een **Bank2Basics** met Henk van Arkel en Michel Bauwens. Ook in het kader van Bank2Basics hielden we een lezing van Bas Haring bij deBuren en een debat rond geldcreatie met PositiveMoney (UK).

De jeugd heeft de toekomst:

brede financiële educatie essentieel voor een duurzaam financieel systeem

De vraag naar vormingen voor volwassenen door FairFin groeit. Tegelijkertijd zien we een (verontrustende?) ontwikkeling in het middelbaar onderwijs, waar scholen steeds meer op banken vertrouwen om lessen financiële educatie te voorzien. FairFin zou graag werken aan een aanvulling hierop, zodat ook de aard van geld en de rol van een bank in een breder perspectief worden bekeken en leerlingen de kans krijgen hier kritisch op te reflecteren.

Voor zo'n educatief pakket voorzien we 10.000 euro nodig te hebben. Hiervoor kunnen we niet op onze subsidie van de Vlaamse overheid terugvallen, aangezien we worden gefinancierd voor sociaal-cultureel volwassenenwerk. Helpt u ons dit desalniettemin mogelijk te maken? Stort voor 1 juni een gift op onze rekening **IBAN: BE10 5230 8038 6504** (BIC: TRIOEBBB) met de mededeling 'educatie'.

Bij een gift vanaf 40 euro ontvangt u via het fiscaal attest tot 45% terug. We houden u op de hoogte van het resultaat. Bedankt!